

SEMĂNĂTORUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anul IX.— No. 6.

5 Februarie 1910.

CUPRINSUL

- I. Agârbiceanu. — Oana Precupeța (schiță).
- I. Joldea Rădulescu. — Pierdutei (poezie).
- D. I. Nichifor. — Nocturnă (poezie).
- N. Dunăreanu. — Mutul (novelă, sfârșitul).
- Cronică : Informațiuni literare.
- Gh. Dăianu. — Răspuns cometei (versuri umoristice).
- R. — Informațiuni economice.
- Réd. — Răspunsuri.

ABONAMENTUL ANUAL

In țară	10 Lei
In streinătate	12 "

BUCUREȘTI

REDACȚIA : STR. VANTULUI 12. — ADMINISTRAȚIA : STR. TRANSILVANIEI 13.

20 Bani Numărul

AUȚĂPĂRUT:

A. STAVRI,

LUMINIȘURI (poezii)

CATON THEODORIAN,

CALEA SUFLETULUI, nuvele și schițe

HERZ,

NOAPTEA INVIERII, dramă în 3 acte

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cu începere de la acest număr Redacția Revistei „SEMĂNĂTORUL“ va fi în Str. Vântului 12, București.

Aci se primesc manuscrisele, revistele, ziarele, cărțile, etc. Redacția nu răspunde corespondenței trimisă în altă parte.

Tot ce privește Administrația a se adresa în Str. Transilvaniei 13, București.

SEMĂNĂTORUL

REVISTĂ SĂPTĂMĂNALĂ

COLABORATORI: I. Adam., I. Agârbiceanu., N. N. Beldiceanu., I. Borcia., I. Boteni., D. N. Ciotori., Al. Doinaru., N. Dunăreanu., Elena Farago., G. Gane., A. Herz., Constanța Hodoș., G. Lazăr., G. M. Murgoci., G. Murnu., D. Nanu., C. Osiceanu., P. Papahagi., Ecaterina Pitiș., St. Pop., A. Popovici-Bănățeanu., Em. Protopopescu., I. Răducanu., Radu Rosetti., G. Rotică. L. Russu., C. Sandu-Aldea., I. Scurtu., I. U. Soricu., Artur Stavri., C. Teodorescu., Caton Theodorian., G. Tutoveanu., ș. a.

OANA PRECUPEAȚA

I

Dis de dimineață, când bura deasă, fină, se cerne neîntrerupt, ca dintr'o uriașă sită de mătase; peste orașelul ce doarme încă pe malul râului repede, se zărește în fiecare zi o mohândeată, cum se mișcă prin negură, clătînându-se. Iarna-vara, pe ulița cea lungă a orașelului, chipul acesta se arată mai întâiu, dimineața. De departe nu se poate deosebi ce-i, dar cu cât se apropie de localul școlii primare, cu păreții înalți, suri, se limpezește tot mai mult o bătrânică, în spate c'un sac, la subsoară cu o coșarcă.

Pășește mărunțul, adusă tare din spate, și abia i se zărește fața din broboadele grele ce-i înfășură capul și gâtul. Numai umerii obrăjilor și nasul sunt neacoperiți.

În fața școlii primare se oprește, lasă coșarca să-i scape dela subsoară, și, cu mișcări încete, greoaie, se liberează de povara sacului. Oțtează ușurată, face de câteva ori «pfui-pfui», apoi începe a-și purta brațele groase, grele, neîndemânatece parcă, scoate din sac un scăunel cu trei picioare, și-l așează lângă zidul vechiu al școlii. Apoi își deșartă în coșarcă merele mărunțele, își freacă palmele bătrâne, sbârcite, se desbracă de jacheta veche, de culoarea frunzelor veștede, se așează pe scăunel și-și acoperă genunchii cu jacheta. Nu i-e frig, mai are pe dânsa două jachete. Tocmește merele în coșarcă, pe cele mai frumoase le scoate deasupra, apoi rămâne nemișcată, numai ochii ei mărunței, spălăciți, privesc din când în când pe drum în sus și în jos.

În zadar așteaptă Oana precupeața; așa de dimineață nu vin cum-

părătorii, nu umblă nimeni pe drum. Dar, deși știe că 'n zadar iese așa de dimineață, lasă cele d'întăiu urme pe zăpada proaspătă, — iarna; ea își moaie cismele grele în tina drumului, când plouă peste noapte. Ce să facă dacă nu poate dormi? Încă nu se crapă de ziuă, când motanul ei sare din păcelul sărac, ars de palma precupeței, care se deșteaptă și are totdeauna un simțimânt de scârbă când vede motanul dormind la dansa în pat.

«Ha, javră urită, făcea bătrâna plesnindu-l. N'ai unde dormi, iar te-a cocoțat mamonul la mine în pat?»

Se ridică apoi în capul oaselor, se îmbracă în silă, își târnie de sub pat coșarca și sacul și se gătește de drum.

Afară, cum stă și așteaptă lângă zidul mâncat de ploii al școalei, nu-i e urit. De un șir lung de ani, în vremea ce așteaptă, se îndeletnicește cu acelaș lucru: își cercetează pe rând visurile avute noaptea.

Oana precupeața, nu-i noapte să nu viseze. Și tot visuri mari, visuri cu însemnătate.

De cele mai multe ori i se arată moș Dinică, bărbatul său. Slab și amărât, cu obrații supti, cu ochii rugători, vine la ea și-i arată picioarele desculțe.

«Iată Oano, iată picioarele mele.

— Și ce-i cu ele, Dinică? — bătrâna îl întreabă liniștită. Nici odată, nici în viață nici după moarte, vorba lui Dinică n'a cutremurat'o. În vis privește la el ca și când ar fi viu și se miră că și acum e tot așa de slab ca și în viață.

— «N'am opinci, Oano, zice mortul, plecându-și capul în piept». Și ciudat, nu sună un os, nu pocnește o închietură, cum auzise Oana că se întâmplă când vine cineva din lumea cealaltă. De câte-ori i-a mai zis Dinică, trăind în lume: Oano, n'am opinci! Dar ea-i de vină că n'are, c'a trebuit să umble desculț ori cu ghete sparte, căpătate de ici de colo?

— «La ce-ți trebuie ție opinci, măi Dinică?» Aici Dinică nu răspunde, ci privea trist prin căsuța întunecoasă, și ciudat, privirile lui lăsau două dungii albastrii prin întunec. Ofta Dinică, se așeza pe lavița de lângă masă, așa cum eră îndatînat în viață, își răzema capul în palmă și nu mai zicea nimic.

Oana se înduioșă acum. «Las' Dinică, vom face noi ceva. Dacă îmi trece târgășul bine în săptămâna asta, Duminecă îți cumpăr o păreche de opinci.»

Vedenia se ridică la vorbele acestea, se însenină la față și trecea prin părete.

Oana precupeața, cum sta dimineața și așteptă, se gândia: cum se poate să vorbească cineva așa de limpede cu morții? Ea-și aduce aminte

de fiecare cuvântel, de fiecare privire a lui Dinică, de sfatul și gemetele lui. Și se mai gândia : oare și dincolo să fie Dinică tot așa de slab, tot așa de amărât ?

De câte-ori visa cu opincile lui Dinică peste noapte, totdeauna se hotărâ dimineața să cumpere o păreche de opinci să le cinstească omului celui mai sărac, pe care-l va întâlni în drum. Știa dânsa că morții nu cer în zadar ceva de la noi. Totdeauna, când cer, ne îndeamnă la milostivirea, pe care s'o facem cu cei săraci, în numele mortului, pentru odihna sufletului său. Dar cu cât se apropiă Dumineca, cercă să-și abată, să-și slăbească hotărârea asta. Ce le trebuie morților opinci ? se întrebă de multe ori pe zi, și cu cât se întrebă mai des, se convingea tot mai tare, că morții n'au lipsă de așa ceva. A cumpărat ea vre-o două, trei părechi de opinci, dar Dinică, aproape de câte-ori i se arătă, cerea tot altele nouă. Acum, de unde să cumpere ea mereu ? Ce-i câștigul ei pe săptămână ? Cățivă crițarași.

Altădată Dinică i se arătă gemând de durerile cari il duseră în pământ. Visul acesta nu-i plăcea Oanei. Il vedea pe bărbat svârcolindu-se, încârligat, strâmbându-și ochii și gura, și totdeauna, ca și până când eră în viață Dinică, pe Oana o luă un fior rece pe la spate și zicea : «Doamne sfinte, oare ce-o să fie ? Oare n'au să te prăpădească chinurile astea ?»

În vis Dinică nu stătea mult gemând înaintea femeii. Cu un răcnet de fiară dispărea prin coperișul casei par'că. Atunci Oana precupeța se trezia, privea speriată în întunec la lavița de după masă, unde se odihnea în viață bărbatul, își făcea o cruce largă și zicea :

«Doamne, mulțumescu-ți. A fost iar un vis numai ! Dimineața, înaintea școlii, când i se arătă în felul acesta Dinică peste noapte, eră supărată bătrâna. Știa că peste zi are să vremuiască, să ploaie cu furtună, știa că nu va vinde multe mere.

De multe ori avea de lucru în vis cu băeții ștregari, lacomi, cari cercau să-i fure mere din coșarcă. Ii cunoștea dânsa bine pe nemernicii aceștia. Și când simțea pe vr'unul că se apropie, se puneà la pândă, își puneà mâna subt jachetă pe baston, și așteptă, tremurând de mânie și de scârbă. Dar ștregarul venia fluerând, cu mâinile la spate, privea pe cealaltă parte a drumului, se făcea că nici n'o vede pe Oana precupeța. Când însă trecea c'un pas de coșarcă, se răsucea într'un călcâi, ca un priznel, și până când bătrâna nici n'apucă să-și scoată bastonul de sub jachetă, băiatul se aplecă, lua un măr sau două și o rupeà la fugă.

Știa de mult Oana că așa li-e dat la ștregarii aceștia, dar ori cât păzea, ori cum se pregătea, dânsa rămânea totdeauna cu bățul în mână, ridicat să dea, când eră prea târziu.

Când visă așa, Oana se pomenia strigând așa cum zbiera cu glasul ei odorogit și ziua înaintea școlii: „Hoților, tâlharilor, nerușinaților. Prindeți-i!”

Trezindu-se se bucură c'a fost numai un vis, că nu i s'au furat din mere, și diminețile după astfel de visuri, îi erău liniștite: știa că azi va avea pace, ca nu va trece nici un ștregar să'i fure din mere. Avea dânsa tâlcul acesta al visurilor: când visa cu băeții răi peste noapte, ziua numai copiii cinstiți veniau să cumpere.

Așa de-o pildă, i se întâmplase cu vre-o câți-va ani înainte. Dase o boală între copiii și într'o bună dimineața directorul școlii vesti că se întrerup cursurile pe trei săptămâni. Eră iarna, un drum de sanie ca acela plin de dungi vineții, lucitoare, o ghiață pe râu ca oglinda, copiii își pierdură capul de bucurie. În toate sălile de învățământ se născu de odată un zgomot furtunos, se izbeau băncile, se trânteau cărțile, se deschideau ușile ca înieptate de vânt. Copiii veniau claie peste grămadă spre eșire, când Oana precupeața, afară lângă zid, nuși putea da seama ce va să zică larma aceasta. Dar rămase îndată zăpăcită cu ochii bolnăviți, cu brațele neputincioase; cum eșia, strămtorându-se pe poartă, câte-o ceată de copii, cu ochii aprinși de bucurie, cum dau năvală asupra coșercii cu mere. Și până să-și vie bătrâna în fire, o singură poamă n'a mai rămas. A țipat atunci, ca rănită de moarte, a prins să fugă după tâlhari, dar cum furnicau toți în toate părțile, împrăștiindu-se, Oana precupeața nu știă după care să alerge. Se îniepta după unul, dar îndată părăndu-i că altul e mai aproape, ori nu fuge așa de tare, lăsă pe cel dintâi și plecă după altul. Asudată, găfâind, mișcându-i-se pe trup jachetele în care eră înfoiată, se opri, fără nici un folos, lângă coșarca ei, și începù să sbiere și să blesteme amarnic, mâncând cu glasul ei hodorogit, desfumat, cuvintele.

Toți profesorii cu directorul în frunte eșiră să vadă ce-i.

«— M'au furat, m'au nenorocit. Acum eu ce mai vând? strigă Oana desnădăjduită, pe când lacrimile începură să-i curgă domoale.

— Cine te-a furat lele Oano? întrebă directorul.

Precupeață, îl privi cu mânie.

— Da cine! Ia copiii dumneavoastră, oprili-s'ar merele în gât. Apoi omenie-i aceasta? Așa învățați dumneavoastră pe copiii la omenie? Așa să prade pe sărac și pe văduvă? Acum eu ce mă fac? Eu ce vând?» Și iar începù să se bocească.

Se liniști numai când directorul îi întinse câțiva bani, ce-i adunase în grabă de la colegi.

(Sfârșitul în numărul viitor)

I. Agârbiceanu.

PIERDUTEI

*De-alung de maluri, îngropate
In umbra deasă de răchiți,
Potecile 'și aduc aminte
Povestea pașilor grăbiți.*

*Cu ochi adânci și umezi, lacul,
Zvârlindu-și unda pe cărări,
Și azi te-așteaptă să-ți închine
Potopul lui de sărutări.*

*Dar nu mai vii și cine știe
De ne-o vedeă, iar, amândoi, —
Când ne despart atâtea gânduri,
Și-atâta cale e 'ntre noi.*

I. Joldea Rădulescu.

[BCU Cluj / Central University Library Cluj](#)

NOCTURNĂ

*Pe 'ntinsul lumii, luna cată
Din sihăstria unui deal,
Ca o domniță 'ndurerată
Intr'un castel medieval....*

*Și lângă ea îndelungat
Luceafărul clipind rămâne:
— Un paj sfios și 'nfiorat
De preajma gingașei stăpâne.*

D. I. Nichifor.

M U T U L

II

Eră aproape anul de când mutul intrase în slujbă. Se hotărâse ca în cea mai apropiată Duminecă să se ducă acasă; dar, cu două zile înainte de a plecă, un țaran din sat îi aduse o veste tristă; mamă-sa eră rău bolnavă. Mutul lăsă toate baltă și plecă într'un suflet acasă. O găsi pe mă-sa trăgând de moarte în sărăcia și mirosul stricat de boală al căsuței. Trei zile după aceasta își dădu sufletul, fără să fi putut spune o vorbă sau vre-un semn, celor ce-i priveghiau la căpătâi. O îngropară în acelaș cimitir aproape de mormântul lui bărbatu-său; iar mutul rămas singur, plecă a douazi după îngropare, lăsând căsuța goală. Durerea morții îl făcu și mai trist, fața i se sbârcise, părea mai bătrân. O rudă de aproape veni să-i arate că trebuie să facă pomeni; el se duse la vătaf și-i ceru parale.

Vătaful îi făcu semn că altădată. El nu mai zise nimic, își căută de treabă și îngrijii de cai cu aceeași răbdare.

La o săptămână, femeia veni iar, îi făcu semne arătând crucea, cerul, îi dădu să înțeleagă că trebuie să facă pomeni, să poarte slujbele; el își aduse aminte că mă-sa după moartea lui tată-său, vânduse din casă, tot pentru așa ceva. Porni din nou la boer; dar acesta se răsti la el și-l alungă.

Pentru întâia oară mutul se înfurie și începă să dea din mâini, să arate ca să-i plătească; dar atunci fu înhățat de d-l Teodorescu și dat afară.

Eră iarnă, zăpadă și frig... unde să meargă să se jeluiască, cine să-l asculte?... Trei zile a alergat așa pe străzi, flămând, plin de frig, dând ocol curții cu porțile mari, de unde fusese alungat..

Un brutar l-a luat în slujba lui. Stăpânul eră un om gros ca și cel dintâi; aveă o mulțime de lucrători: unii făceau plămădeala, alții frământau, un altul dădea foc la cuptor, pe când un altul îmbrăcat cu o flanelă, alb pe față de făină, aducea pe o scândură aluatul crud ca să-l puie la căldură să dospească și să crească. Curioasă i s'a părut mutului viața aceasta... unde oamenii n'aveau noapte, nici zi; dormeau când puteau, după ce isprăveau treaba, în niște paturi așezate în rând ca niște poliți și ei se vârau acolo ca în rafturi. Toți lucrătorii aceștia aveau fața albită de făină și veșnic murdari, plini de aluat pe mâini...

La început, l-a pus să facă focul, s'aducă apă dela râu cu o sacă

trasă de un măgăruș bătrân... Ce asemănare dureroasă între ei doi... Când îl înhămă, măgărușul mic îndată porneă la mal. Și unul și altul cu privirea tristă, tăcuți, își duceau suferințele, cătând filosofic la toate nedreptățile ce li se făcea.... Măgarul mai scoteă câte un sbieret ascuțit, mutul nici pe acela. Se vede că cel ce mânase pe măgar mai înainte, îl bătuse rău, căci eră tare sperios, animalul; la fiecare mișcare neașteptată a mutului, el săriă, întorceă capul, ca și când s'ar fi așteptat la vre-o lovitură de călcâi în coaste sau în spate.

Mai târziu, cei cinci tovarăși l-au pus și pe el la frământat. Cu trupul lui voinic, în odaia slab luminată, s'aplecă, apucă aluatul, îl loveă în pocniri grele, îl frământă cu mâinile, cu pumnii, și se opreă din când în când să-și șteargă sudoarea.

Miroseă aerul a plămădeală, a ceva dospit, neplăcut, până dimineața, când se primeneă cu mirosul cald, proaspăt, ispititor, al pâinei coapte. Cum mai rupeau atunci lucrătorii pâinea care scoteă aburi, o împărțeau și mâncau lacomi.

Amintirea de moartea mă-sei, de răutatea vătafului, în viața care o ducea, erau lucrurile cari veneau să-l turbure; atunci făcea gesturi de ciudă și prin semne arătă celorlalți, cine e d-nul Teodorescu!

La brutărie, cu toată munca grea, chinuitoare, mutul eră mulțumit, sperând că într'o zi, când va strânge bani, să scape și de chinul acesta.

Se deprinsese să bea câte un pahar-două de rachiu. Alteori, Duminica se ducea cu câte un tovarăș la un păhăruț de vin... Atunci povesteă el pe degete, că dacă ar aveă parale s'ar duce să se facă pescar... De ce ținea el atâta la aceasta, acum când mamă-sa murise? cine știe? poate sufletul, sângele ce moștenise, îl mână.

Când a împlinit anul, el și-a cerut partea lui; atunci stăpânul i-a dat în loc de 150 lei, o hârtie de 20; despre rest, i-a spus că rămâne la el și când i-o trebui, îi dă. Mutul, foarte fericit... pentru întâia oară se vedeă el stăpân pe așa bani mulți, s'a dus în târg, și-a cumpărat flanelă nouă, două cămăși și o pereche de pantaloni; bucuros că s'a înnoit, le arătă la toți, răsând și făcând semne. De bună credință că ceilalți bani sunt ca și în buzunarul lui, muncea înainte. Așa a trecut încă un an, încă o jumătate și afară de ce-i trebuia pentru haine sau de buzunar, nu luă nici o lescaie. În sfârșit, într'o zi se hotărî să iasă și să s'apuce de pescărit. Ceru banii... Ciudat, că stăpânul-său dădu din umeri... Mutul îi repetă iarăși cererea... Stăpânul făcu semn ca să-l lase în pace. Atunci el începū să țipe, stăruind în cererea lui să-i dea banii... dar în aceiași clipă doi lucrători și stăpânul, îl dădură de spate afară.

— Auzi, strigă stăpânul... îl ții, îl hrănești și-l îmbraci, mi-am făcut milă de el și la urmă nemulțumit!...

Zadarnic alergă mutul pela oameni să se plângă, toți dădeau din umeri, cine să-l priceapă?!... Plângea sufletul lui de ură, de durere, Uneori se infuriă hotărît să se ducă să-l sfășie parcă, apoi se potolea și dădea din cap desnădăjduit...

Umblă flămând și gol, cără apă, ducea bagaje; dormea pela colțuri pe unde da Dumnezeu... gonit din ușă în ușă, înjurat, luat în răs.

Erau zile frumoase și calde, oamenii treceau veseli, fericiți; veniră, zile de frig, pentru cealaltă lume eră tot cald; orașul se îmbracă de multeori în haine de sărbătoare, steaguri, călăreți, goarne, muzici, el nu se bucură de melodia lor, căci nu le auzea, iar la tot sbuciumul acelei serbări, privirea lui se îndreptă cu ură, văzând în mijlocul acelor îmbuibați și luxoși, că cu toată munca lui dreaptă și cinstită, eră nedreptățit.

O, dar dacă mutul în durerea lui ar fi știut că sunt și alții cari au glas și totuși sunt nedreptățiți de acești îmbuibați, i s'ar mai fi micșorat suferința lui.

Se găsi un zugrav, un om bătrân, care stătuse de multeori în tovarășia lui la ceai; acesta, îi arătă prin semne, că ar fi bucuros să-l învețe meseria zugrăvitului.... Și iată că mutul cu inima lui bună, uită necazurile, în speranță că viitorul îi va fi mai prielnic. Iarăși sufletul i se umplu de nădejde, iarăși începui să-și facă planuri ca și când acuma ar fi fost întâia dată când ieșia în lume.

Zilele cari urmară, într'o toamnă frumoasă, limpede, locuitorii târgului de port văzură pe vechia lor cunoștință; în spatele lui voinic ducea o scară; în mână cutii cu vâpsele de diferite culori; alte dați, tipare, pachete de vâpsea și altele. Lumea îl privea din urmă și râdea., Copiii îl strigau: «Mutul, s'a făcut zugrav.... Mutule!...» El pășea înainte, foarte serios, foarte ocupat, par'că nimic nu s'ar fi petrecut în jurul lui. La lucru dădea mare atenție meseriei, observă semnele ce-i arată maistrul și cu mult zel isprăvea tot ce-i dădea pe mână. El înțelegea că noua lui meserie e ceva mai nobil, mai mândru decât toate slujbele pe care le avusese. Stăpânul lui, un om bun și blând, avea patima bătutului. De multe ori, în loc să meargă la treabă, se pomenea la crăsmă, atunci mutul îl trăgea de mânecă și dacă nu-l putea înduplecă, pornea el singur la lucru.

În primele luni, mutul s'a învățat să-i facă culorile, îi ajută să ție liniile, tiparele, scara, iar de multe ori îl puneă să dea cu humă.

Mai târziu, când stăpânul eră prins undevă la zugrăvit, îl trimitea pe mut la văpsitul acoperământului pe casă. Atunci el se strecură pe coperișuri ca o pisică. Când stăpânul avea de văpsit vre-un turn nici vorbă că mutul trebuia să fie acela care face lucrul. Cu

vremea ajunse să se priceapă în combinația colorilor și a zugrăvelei în colorii. Acum umblă cu pantalonii lucitori, plini de vâpșele, dar cu fața luminată de un zâmbet încrezător în viitorul care-l așteptă. Meseria eră bănoasă și de aceia nădăjduia că are să aibă cu ce trăi mulțumit. Trei ani încheiați a ucenicit la zugrav, iar în al patrulea, stăpână-său i-a dat certificat la mână, în care-l laudă. I-a dat și o masă la cârciumă, unde au cinstit pân' la ziuă.

Când se văzù mutul stăpân pe certificat, nu mai putea de bucurie ; cu toate că nu pricepea ce-i scris acolo, știa că zice bine de dânsul. Zile întregi după aceea îl scotea, îl arată prietenilor, aceștia îl citeau, dădeau din cap și el de asemeni, întrebător, se bucură.

A pornit să se apuce singur de meserie... Zugrăvia case, vâpșia acopereminte, garduri. Cu toată iscusința lui, nu prea îi eșia lucrul cum i-ar fi plăcut, — aceasta când eră vorba de zugrăvit — pentru că n'avea material; de aceea eră trist și se plângea adese ori fostului său maistru. În afară de asta, foarte multă lume, un inginer, un avocat și alții, nu-i plătiră suma întregă pentru niște lucrări — cu toate că el le lăsase mult mai eștin ca alții — tot îl amânau din zi zi. O singură bătrână văduvă și un doctor cari fură mai omenoși. De mirare că nu-și perdeă încă încrederea și mai speră după atâtea amăgeli... Acuma își părăsise ideea de a se face pescar, și se gândia la o lucrare mare, care i-ar aduce o sumă bună din care să-și poată cumpăra instrumentele.

Iată că într'una din zile veni la el un popă negricios, cu un nas mare, cam strâmb, cu fața măslinie, parohul unei biserici; și-i ceru să-i vâpșească turnurile bisericeii.

Pe popă îl chemă Popescu. Fusese pe vremuri protopop și între altele se povestia, că odată, iarna, mergând la un sat pe-o vreme de noapte, în inspecție, a căzut din sanie. Când a ajuns în sat, vizitiul, dă cu ochii că sania-i goală; dă în dreapta, dă în stânga. Sfinția sa, nu-i... Speriat, se'ntoarce înapoi și după multă trudă l-a găsit dormind, întroenit în zăpadă. Bietul popă fusese beat și se pierduse din sanie. Această mică întâmplare însă, nu putea să strice reputația unei fețe așa de cinstite în târgul acela, cum eră părintele, căci aveă foarte multe demnități... Eră profesor la două școli; membru în consistoriu, paroh, leafă de la biserică, și se zice că mai încasă și venitul unei case pe care i-o făcuse danie bisericeii o bătrână. De toate acestea și de cele ce mai făcea părintele, mutul nu știa. Știa însă prefectul, ministrul, inspectorii, știa toată lumea; dar pentru că pe vremea aceea așa eră obiceiul în țara în care s'a întâmplat cele ce povestesc, nimeni nu s'apucă să spuie o vorbă. Mutul, care cu toate că nu înțelegea

rostrurile vieții noastre, în toate, totuși își dădea seama că biserica este ceva sfânt; că preotul care e slujitorul ei și celor sfinte, nu poate fi decât un om cinstit. Pentru aceasta el a primit cu foarte mare bucurie și însuflețire, propunerea. Eră pe de o parte sigur că-i va plăti, iar pe de alta, mulțumit, că pentru întâia oară avea o lucrare din care avea să primească o sumă mare; va lua material, își va face haine. Intr'una din zilele frumoase, cum des se văd pe țămurile Dobrogei, când soarele îmbracă cu purpură apusurile, iar răsăritul stropește cu aur Dunărea, după ce cu o săptămână înainte și-a pregătit frânghiile, scările, vâpseaua, s'a urcat pe turlă. Fără nici un ajutor, fără frică, el se agăța ca o pisică, pe scările cele mici lucrute de dânsul cu multă pricepere. Astfel își începù lucrul.

Tot târgul se adună să privească, alții din ogrăzile lor cătau cu uimire la punctul acela negru, care se mișcă în jurul crucii... ca o arătare, ca un duh necurat; pe când soarele de seară din culmea munților unde stă gata să apue, își răsîrîngea în crucea bisericii cele din urmă suluri de raze... popa Popescu, într'un caftan în balconul casei spunea prietenilor:

— Un milion să-mi dea nu m'aș urcă acolo.....

Prin oraș, oamenii lămureau așa curajul lui: «El n'a cunoscut frica, n'a auzit vorbindu-se de dânsa, de lucruri grozave, cari ți se povestesc în copilărie, de aceia s'a urcat el acolo».

Alții: «Asta-i nebulie!... Mușii ăștia sunt cam țicniți». Și nimeni nu se gândea că omul acesta, dacă a fost nenorocit de soartă, are și el o lume de gânduri, de dorinți, care-l chinue și-l fac să lupte... Nu se gândea că urcându-se el acolo, își legă de această lucrare nădejdea cea mai frumoasă: a vieții lui!...

După o săptămână, turla întâi fu vâpsită; mai rămâneau două; iar el privea cu mulțumire strălucirea cea nouă și lucitoare a învelișului, care luase o înfățișare veselă; acuma își mută materialul, pe a doua.

Se deprinsese; începuse de sus să-și întoarcă capul cu mai multă siguranță și să privească orașul, care din vârful crucii, avea o înfățișare curioasă..... Ce mici îi apăreau oamenii, pe străzile drepte, rânduite; iar casele, mai ales cele de pe margini, curat cuște de porumbel. Vedeă iarăși cât de maiestooasă curgea Dunărea șerpuiind prin marea verde, nemișcată și tăcută a deltei. Stătea în bătaia vântului care îi mângâia obrazul, fruntea, cu desmerdări line, alteori venea nebulnatic ca un dușman și par'că voia să-l smulgă din scărișoarele acelea legate de crucea bisericii.

Niciodată n'a fost mutul mai fericit în viața lui, ca în ziua când

a isprăvit turlele... De mult încă își făcuse socoteala banilor, cum să-i împartă.

După ce și-a dus instrumentele acasă, a venit la popă și l-a chemat să-i arate lucrarea.

S'au învățit împrejurul bisericii privind turlele, iar mutul așteptă, se uită în ochii părintelui să vadă izvorând un surâs de mulțumire; în loc de asta, popa a întins de vre-o două ori mâna arătând că nu i-ar plăcea. Asta l-a întristat și el repede, mestecându-și limba, a căutat să-i răspundă. Popa, după aceea l-a luat în cancelaria lui și după ce l-a pus de a apăsat degetul într-o hârtie, a scos din portofel o hârtie, două, la a treia privirea mutului străluci de veselie, dar și aici durere, pentru rest l-a pofțit a doua zi. Toți cări-l înșelau, îl chemau să vie în ziua următoare...

Mutul s'a schimbat la față și i-a cerut și restul; dar n'a mai avut ce face, când popa i-a arătat că n'are bani. A doua zi dimineață, când a venit după rest, popa nu eră acasă... Prin inimă, par'că l-a trecut un fior... totuși n'a vrut să se gândească la ceva rău. Pe seară a venit iar, dar popa de data asta l-a luat repede ca și când nu i-ar fi fost nimic dator. Mutul, întâiu a îngălbenit, apoi a început să tremure și'n cele din urmă sângele fi năvăli în față... «Popa, popa să-l înșele... se uită și nu-i veniă a crede... Cum, se fie adevărat? se gândiă el în creerul lui? Și-a început să dea din mâni și să arate turlele bisericii; zadarnic, popa sta rece; atunci i s'a făcut negru înaintea ochilor și-a vrut să se repeadă la el, dar în aceeași clipă s'a oprit buimac... a început să țipe, să dea din mâni... și de data aceasta eră dat afară. În tăcerea serii glasul și strigătul lui se perdură ca într'un pustiu. În cele din urmă n'avu ce face și se depărtă... Negăsind nici o dreptate, mutul se hotări să-l omoare. Dar iată că în vremea când el pândeă colțurile, cu cuțitul în mână, se găsi și pentru el suflet care să-i iea apărarea. Un profesor, îi făcù o jalbă și-l îndreptă la o judecătorie... Mutul se lumineă,... își înlătură gândul cel rău... Da, el acuma își aduce aminte că oamenii au o casă unde cei nedreptățiți se plâng și capătă dreptate... La ziua hotărîtă judecării, încredințat că va câștigă dreptul lui, pleacă la judecătorie.

Eră întâia oară când călcă dânsul în astfel de loc. Văzù acolo pe judecător cum sta îmbrăcat în negru și 'n fața lui crucea și el fu aproape să isbucnească de bucurie... Înțelegea el că aici este locul unde cei vinovați își primesc osânda.

Întâiu începù să vorbească popa și după ce isprăvi ce avù de spus, judecătorul îi făcù semn... Mutul, ce putea să zică, de cât să facă veșnicele lui semne!... Omul dreptății se uită la mut, la hârtia cu degetul pus ca iscălitură, și dădù din umeri:

— Ei, ce să-i fac.. o fi având dreptate dar dacă nu poate vorbi, dacă e mut! își zise judecătorul.

Mutul la început crezù că a câștigat și eși afară vesel ; dar când aprodul îi aduse vestea că a pierdut, durerea care innebunește pe un om și-l face fiară, izbucni în ochii lui... Se prăbuși pe scară, gemând, alergând desperat pe străzi fără să știe ce e cu el... apoi se opri în loc, își duse mâna la frunte și porni acasă.

O noapte umedă de toamnă. Vântul șueră, trecea prin hornuri, isbea în ferestre ca și când ar fi vrut să năvălească în căsuțele ferite de furia lui. Toată noaptea aceia; mutul se întorcea când pe o parte când pe alta, — în odăița lui plină de mirosuri de văpsea — stăpânit de dorința de a-și răzbună— fiindcă văzuse că orice-ar face, pentru el nu-i dreptate în lumea asta.

A doua zi de dimineață se sculă și luându-și pumnalul porni să găsească pe popă.

Eră Duminecă... biserica plină și lumea grămădită, ascultă rugăciunile, se închină înaintea icoanelor sfinte.

Lumânările pâlpăiau, iar mirosul lor, fumul acela greu se înălță în sus, unde cupola face un gol adânc. Prin ferestrele colorate mijia o lumină cenușie, săracă; iar prin colțuri eră întunec și multe fețe cari s'aplecau cu evlavie, apăreau într'o culoare galbenă ca ceara. Glasuri de cântec se sfărâmau, se împrăștiau în goluri, mureau în desmerdări line, duiioase, și lumea ca la un semn s'aplecă atunci în genunchi, cucernică, în fața celui care 'n odăjdii cuvântă.

Ajunghând în fața bisericii, multă vreme mutul se primblă înconjurând ograda, par'că o teamă ascunsă, neînțeleasă îl oprea. Dorul răsunării fu mai puternic... El deschise ușa bisesicii și intră înăuntru. Tocmai atunci popa din amvon ținea o predică: Vorbea despre adevăr, credință, dreptate. Glasul i se înălță puternic, stăpânind mulțimea care avea privirea ațintită asupra lui. La vederea preotului, mutul se aprinse. Fără să-și dea seamă, făcù câțiva pași înaintând spre preot și scoțând un țipăt ascuțit... Neașteptați de această izbucnire, lumea întoarse capetele... Mutul, cu o mână ridicată, par'că voia s'arate: Priviți-l, el e acela care m'a înșelat!.. În aceeași clipă el se simți apucat de braț și ținut locului; la început voi să se împotrivescă, apoi întoarse capul cu o privire rugătoare, par'că ar fi voit să spuie ceva... dar se cutremură... În fața lui stătea domnul Teodorescu, brutarul, avocatul și alții cari-l înșelaseră.

Tot sufletul i se muie la vederea lor. C'un oftat greu lăsă capul în jos și nu se mai împotrivi brațelor vânjoase cari-l trăgeau afară, lo-

vindu-l, pe când în jurul lui voci murmurau, oameni se înghesuiau. Cu toate loviturile ce suferă, el nu se văită; fața îi devenise senină și plină de un zâmbet amar... Înțelesese el minciuna acestei vieți, ori înebunise? Nu știu... atâta că din dimineața aceea mutul nu s'a mai văzut pe ulițele orașului de port!....

N. Dunăreanu

CRONICA LITERARĂ

— Scrisori de îmbărbătare și de mulțumiri primim de pretutindeni. Ideea noastră de a reorganiza «Semănătorul» amintind vremile de glorie ale revistei, a avut un adânc răsunet în sufletele vechilor colaboratori din care o mare parte au debutat aci.

La fiecare număr cu o deosebită bucurie suntem nevoiți a mări rândurile colaboratorilor și cu inima deschisă primim pe cei plecați odinioară.

De data aceasta distinsa scriitoare D-na *Constanța Hodoș*, se înscrie printre colaboratori și ne trimite o schișă pe care vom publică-o în numărul viitor.

— Ziarul „*Patria*” din Cernăuți reproduce în No. 11 articolul D-lui Herz, *In Bucovina*, tipărit în «Semănătorul».

— Domnul Constantin Riuleț a strâns într'o broșură «*Surâsul unui trecător*», o parte din epigramele sale uneori destul de înțepătoare și versuri umoristice care dovedesc îndemănare.

— *La Teatrul Național* se va juca către sfârșitul stagiunii *La Femme nu e* de H. Bataille (trad. de d-l G. Ranetti) *Connaiss-toi* de Paul Hervieu (trad. de d- Herz) și *La Femmex* de Bisson (trad. de d-l Gusty). Deocamdată se repetă piesa d-lui Al. G. Florescu „*Chinul*”.

Revistele.

— *Săptămâna* (X. 4.1910). Condeiu

viguros al d-lui Panu atinge cu autoritatea 'i recunoscută chestiile literare la ordinea zilei. «...Poezii și literații noștri—zice d. Panu—s'au grupat în mod artificial, formând grupulețe și scoțând reviste cari nu și-au rațiunea de a fi. Oare poezii și nuvelistii noștri n'au reviste ca *Viața Românească*, *Sămănătorul* etc., în care ar fi putut să-și publice lucrările lor și să se dispenseze de a mai uni câți-va împreună spre a face o bisericuță și a-și scoate o mică revistă?» Incercărilor ce se fac de a se mută matca fluviului literar pe ălbii nouă, d-sa răspunde: «Sunt trei reviste vechi *Convorbiri literare*, *Sămănătorul* și *Viața Românească* cari reprezintă o mișcare liberă».

Apoi d-sa face istoricul cazului d-lui Eugen Porn, recunoaște că era nedreaptă în parte critică, din N. R. R., arată cum crede d-sa că s'ar fi trebuit răspunde și închee neîmpărtășind ideea apelului către corpurile legiuitoare.

-- *Arhiva* (Dec. 1909) își prăznuște al două-zecilea an de la naștere cu un număr festiv. Se deschide cu articolul d-lui A. D. Xenopol, asupra fazelor prin cari a trecut revista «societății științifice și literare» care multă vreme l'a avut de președinte pe d-sa. *Arhiva* «a avut la început un caracter mai mult istoric de cât literar, de la 1891 încoace—când d. Xe-

nopol a luat conducerea—s'a dat un nou cuprins organului, deschizându-i coloanele și părții curat beletristice. Și de atunci pân'acum a păstrat acest caracter».

Poezii, proză, articole de A. Phillipide, Ana Conta Kernbach, Dr. Cosmovici, N. Zaharia, G. Pascu, N. A. Bogdan, M. Strajan, ș. a.

— *Arta Românească* (Iași Dec. 1909). dă articole bune ca «Expoziția artistică din București» de V. Revici, «Invățământul Desenului» de A. D. Atanasiu. Ilustrații îngrijite din Galanis, Iser, Forain.

Lunga rubrică despre publicațiile ce apar, scrisă fără destulă competență, nici nu-și are locul într'o revistă pentru pictură, sculptură, arhitectură, artă dramatică, pirogravură, metaloplastie ș. a.

— *Revista Politică și Literară* (Ian. 1910) ține să-și justifice prima parte a numelui, făcând un larg loc politicei și nedând de cât o mică măsură literaturii. Alte numere ale publicației de la Blaj erau mai izbutite.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CRONICA ECONOMICĂ

— «*Die Wahrheit*», No. 71—72, 1910, din Cernăuți, publică în întregime discursul d-lui dr. Lupu în dieta Bucovinei cu privire la *Banca țarei*. În acel discurs, bine documentat, se arată fără înconjur relele de care suferă instituția, importantă și pentru neamul românesc, din Bucovina

— În No. 365 din «*Figaro*», *Raimond Recouly* dă un reușit portret literar al tânărului dar energicului ministru de comerț al Angliei, *Churchill*, decedent al unei renumite familii de lorzi, unul din cele mai democratice spirite ale poporului englez, care, la început militar, apoi jurnalist, a făcut politică conservatoare, ca în urmă să treacă în camera radicalilor liberali. *Churchill* e în acelaș timp unul din cei mai iubiți oratori populari.

— În Anglia, conflictul dintre camera lorzilor și camera comunelor, în chestia re-

— În *Convorbiri Critice* (Ian. 1910), prin pana d-lui M. Dragomirescu, ni-se spune că poeți, prozatori și dramaturgi ca Smolski, Mihail Sorbu, G. Gregorian, Mircea Rădulescu, Dragoslav, Arald Sevastos (!!) fac fala literaturii anului 1909.

— *Amor vincit* este titlul unui roman nou scris în franțuzește de d-ra Elena Văcărescu, față de care critica n'are de cât cuvinte de laudă. E o spovedanie a unei femei moderne, scrisă într'un stil minunat pe care mulți din critici îl asemuiesc cu stilul lui Chateaubriand. Pe noi nu poate de cât să ne bucure acest mare succes al unei Românce și n'o putem învinovăți că scrie într'o limbă străină pentru că vina am găsi-o la noi.

— Regele Italiei dă 3000 de lire pentru o nouă ediție comentată a *Divinei Comedii*.

— *Convorbiri Literare* publică într'o minunată traducere a prietenului și colaboratorului nostru D. Nanu poema lui A. de Musset: *L'Espoir en Dieu*.

fuzului celei d'intâi de a vota budgetul, a dat naștere la o luptă electorală, cum nu s'a văzut până acum.

Și liberalii și conservatorii, în campania ce au dus, ca să câștige voturi, cei dintâi fiind liberschimbșiți, cei din urmă protecționști, au tipărit și au răspândit placcarde, cuprinzând ilustrațiuni, tabele statistice cu privire la scumpetea traiului în trecut și în prezent.

De multe ori, aceleași tabele slujesc ca premiere pentru concluziuni contradictorii...

Nu statistica, ci politica singură e de vină!

— *D-I Gh. Panu* a dat la iveală un volum de «*Cercetări asupra stărei țăranilor în veacurile trecute*». Volumul a apărut în 2 părți. În prima parte cercetările ajung până la reformele agrare ale lui Const. Mavrocordat inclusiv (1746 în Muntenia și 1749 în Moldova), iar partea II-a cu-

prinde a doua jumătate a veacului al 18-lea și epoca următoare până la reglementul organic.

Asupra acestei lucrări, care cu siguranță va forma obiectul viilor discuțiuni în cercurile competente, vom reveni pe larg.

— «*Viața Agricolă*» e numele unei reviste lunare de agricultură și economie, din care a apărut întâiul număr, pe la-nuarie a. c.

Revista se prezintă bine ca format și cu mici excepțiuni, ca fond. E o revistă serioasă, care ar avea menirea să reprezinte cercetarea obiectivă asupra vie-

ței noastre agrare și să se deosebescă prin aceasta de marele număr de organe «comerciale», «industriale», «financiare» etc... care au culoarea diletantismului și a mercantilismului.

Un prietenesc sfat dăm celor cari conduc revista : să cerceteze cu multă băgare de seamă materialul ce publică și pe viitor să nu se mai îngăduie strecurarea de formule bizare și generalități pripite, cum se găsec spre pildă în articolul : „*Marea proprietate și arendășitul în România*”.

R.

CRONICĂ RIMATĂ

RĂSPUNS COMETEI

*Regret că m'a găsit în cale
Interviewul dumatle.
Dar totuși mă opresc o clipă
Să-ți dau răspunsul meu, în pripă.*

*

*V'am salutat odată sfera,
Acum vre-o zece mii de ani,
Când astronomii de pe Terra
Erau de-abia urangutani,
Flamarion eră gorilă,
Poetul Mirea, diplodoc,
Și Mihalache o coquilă
Iar Duică... nu eră de loc.
(El de-abia azi, când scrie proză
Se află în metamorfoză
Și se transformă zi cu zi...
Aspiră-acum la Uistiti.)*

*

*...Și dacă n'oi găsi mormântul
În vr'un sistem de constelații,
Voi reveni sburând prin spații,*

*Căci nu disprețuesc pământul.
De-ați fi în cer ca mine, voi
Vați minună întotdeauna
Că globul ăsta de noroi.
Se vede luminos ca luna.
Planetele cu sateliții
Purtându-și mândre paraziții,
Mi-au dat portretul prin gazete,
Și m'au fixat mii de lunete,
Pe nimbul meu frumos și rar
Eu n'am un purice măcar !...*

*Și d'aia dragii mei îmi vine
De supărare și rușine
Să fug, cu coada 'ntre picioare
Prin spații interplanetare
Și să dispar precum dispore
Ori-ce Cometă : în neant...*

*La revedere : Salutare !
Să-mi scrii : Uranus, — Poste*

[restant.

Gh. Dăianu.

RĂSPUNSURI

Teodor Dobr. Mulțumim, dar nu primim.

M. I. Ne temem să te îndemnăm.

Mihail N. Ar cere modificări multizoare.

R. D. I. Nu! — Cetește traduceri d-lui Iosif și vei fi mulțumit.

G. A. Sad. Am publica numai perle din literatura populară.

Com. God. Am «îndreptat-o» spre coș.

Iosif Șar. Ca să poți traduce bine, trebuie să fii însuși un scriitor. Nici un începător nu încearcă de-adreptul cu autorii clasici. Prea e mare curajul!

Gabriel Păstorul. «Ca să nu-ți mai tremure condeiu!» de groaza refuzului nostru, nu mai scrie de loc.

Const. P. Z. «Șireato?» Șiretule! de altminteri îți mulțumim pentru laude.

O. P. N. București. «Și tu stăteai fără s'te ferești». Vai de mine!

V. Poi. Roman. Din «Moșneag sfătos» o strofă e bună.

C. M. Gor. «Stânca» s'a sfărâmat de coș. Mare minune!

P. Pap. «Ai multe pseudonime

«Dar tot vei rămâne nime!

R. Lef. Mai mult bun simț și mai puține «simțiri».

Al. George. Beția d-tale de vorbe ne-a stricat tot cheful.

Alboin. Colaborezi și la coșul altor reviste? Felicitări.

St. Vas. Să nu sughii pe ziua de Vineri.

I. D. Protestează Goethe cu originalul.

Alecu. Nu merge. Oprește-te!

P. G. Savin. N'au loc. Iertați-ne.

George Mihai. «Iubire veche» și tot n'ai uitat-o!

Aug. Const. «Prin silință» nu se fac versuri.

G. Răd. Cop. D-ta ai crescut cu «Semănătorul» care însă deocamdată ar scădea cu d-ta. Așteptăm să mai crești.

Wodită. Ingrijește forma!

C. Oan. Sună, dar nu spui nimic.

Mar, Băd. «Prezentul» d-tale nu-i de domeniul viitorului.

T. Căl. Imitație!

E. K., Iași. Pentru patru versuri proaste să dai 15 bani buni? Păcat!

Spiridon. «Dunărea»? Dar cetitorii te-ar trece Dunărea!

C. Znag. «Pe aceleași căi».

D-rei Meropa. Evitați confuzia între «sfadă» și «sfat».

Acelor „începători” cari ne vor mai scrie. Vă rugăm a vă face înși-vă o critică prealabilă. Alminteri se poate întâmpla să vă supărați de critica noastră și de pozele coșului, plictisit de inițiale!

Red.

INCUNOȘTIINȚARE

D-l G. Murgoci, întorcându-se din străinătate, **ADMINISTRAȚIA** revistei va fi de acum înainte în **STRĂDA TRANSILVANIEI** No. 13, București.

Cererile de abonament, mandatele, reclamațiunile, înserări de reclame, se trimit toate pe adresa de mai sus.

SOCIETATEA ROMÂNĂ

PENTRU

INDUSTRIA OXIGENULUI, ACETILENEI ȘI ALTE GAZE

BUCUREȘTI

Director general, S. EDW. HUBLIN

UNICA FABRICĂ ÎN ORIENT

pentru

ACETILENA DIZOLVATĂ

Cel mai cefin combustibil pentru iluminat. Lumină plăcută, și higienică liberă de orice pericol.

ALFRED LÖWENBACH & Co.

București, Calea Victoriei, 146

Casă de comerț, cu materii combustibile

== CARBUNI. COKS-LIGNIT ==

==== ANTRACIT ====

Petrol. Benzină. Uleiuri minerale.

CEREȚI ORI ȘI UNDE

CIOCOLATA

BERINDEI

Cel mai bun și căutat nutriment al copiilor.

LIBRARIA NAȚIONALĂ

SOCIETATE COOPERATIVA PE ACȚIUNI

47, — OALEA VICTORIEI — 47,

FURNISEAZĂ TOT FELUL DE CĂRȚI ROMÂNE ȘI STRĂINE, PRECUM ȘI
RECHIZITE ȘCOLARE, DE BIUROU, etc.

CASĂ DE EDITURĂ

REVUE GÉNÉRALE

des sciences appliquées

PETROLE, — MÉCANIQUE, — INDUSTRIE, — FINANCES

Paraissant deux fois par mois.

— Rédaction et Administration : Str. Câmpineanu 60, București. —

Abonnement : 30 fr. p. Roumanie (36 p. l'étranger) par an.

PROGRESUL ROMÂNESC

MAGAZIN DE CONSUM

MARE ASORTIMENT DE COLONIALE. — BIUVETĂ LUXOASĂ

București, Strada Fântânei No. 1, colț cu Calea Victoriei.

G. Constantinescu & T. Eremie

INGINERI

BIUROU TECHNIC

București, Str. Câmpineanu No. 60.

EXECUTĂ TOT FELUL DE :

— LUCRĂRI IN BETON ARMAT —
REZERVOARE DE PETROL. — MAGAZII
MAȘINI, INSTALAȚII MECANICE
PODURI ȘI CĂI FERATE

PROTECTOR

Oficiu internațional de brevete și
invențiuni

București, Str. Câmpineanu No. 60.

TIPOGRAFIA

și

Stabilimentul de Arte Grafice

GEORGE IONESCU

București, — Strada Academiei, 30.

Executuează orice fel de lucrări
atingătoare de această branșă, precum :

REVISTE, ZIARE, CĂRȚI
SCOLASTICE HOTĂRNICII,
TEZE DE LICENȚĂ
CECURI, COMPTURI, CĂRȚI DE
VIZITĂ, DIFERITE INVITAȚIUNI,
AFIȘE IN DIFERITE CULORI ȘI
IN DIFERITE LIMBI ȘI FORMATE.

Deziva Stabilimentului este :
Acurateța, Promptitudinea și
Prețuri moderate.